

משרד המשפטים לשכת המנהלת הכללית

ירושלים, ט"ו שבט תשע"ט
21 ינואר 2019
מספרנו: 003-99-2019-000661

לכבוד
משתתפי הישיבה

הנדון: יישום חוק חופש המידע ברשויות המקומיות

משתתפים: אמי פלמור, מרדכי כהן, יהודה זמרת, שלמה דולברג, ישראל נדיבי, אייל זנדברג, ורד קונסטנטיני, אדית בר, ליאור שחר, רבקי דבש, שלומי בילבסקי, מיטל כץ, אורן פונו, אלי מוגילבסקי, אסתר אליאש

ביום 3.12.2018 התקיימה ישיבה בלשכת המנהלת הכללית בנושא שבנדון. הישיבה זומנה בהמשך לשיח ממושך שהתנהל בין משרד המשפטים ומשרד הפנים בנושא יישום חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן-**החוק**), בשלטון המקומי. הדיון התמקד במספר סוגיות מרכזיות: בחינת מידת יישום החוק ברשויות המקומיות; בירור תלונות מאת הציבור בנוגע לאי עמידה של רשויות מקומיות בהוראת החוק; נהלי חופש מידע וקווים מנחים בנושא הנגשת מידע יזום; הדרכת ממונים על חופש המידע ברשויות המקומיות והסדרת מעמדם.

מהלך הדיון:

בין הצדדים הוסכם כי מדובר בהזדמנות להוביל מהלך חשוב לשיפור השירות הניתן לציבור בתחום השקיפות בשלטון המקומי. כמו כן, הוסכם כי נכון למועד זה, ולאור עמדת משרד הפנים על רצונו להוביל את התחום, קידומה של רגולציה מחייבת של היחידה הממשלתית לחופש המידע על הרשויות המקומיות, אינה עומדת על הפרק.

עמדת משרד הפנים, ביקשה להדגיש כי המשרד פועל להפחתת הנטל הבירוקרטי וליצירת תשתית לרגולציה יעילה על השלטון המקומי. כמו כן, ציינו מנכ"ל משרד הפנים ונציגי השלטון המקומי, כי רשות מקומית היא אורגן עצמאי, ומשרד הפנים אינו מתכוון לפקח על הרשויות המקומיות בתחום חופש המידע, אלא לעודד ולשמש כזרז לקידום תהליכי שיפור השקיפות בשלטון המקומי, להם הוא מייחס חשיבות רבה.

מנכ"לית משרד המשפטים בירכה על שינוי התודעה שמבקש משרד הפנים להוביל בתחום, והדגישה את הקשר בין מתן סיוע הממשלה בהגברת השקיפות ברשויות המקומיות לחיזוק המנהל התקין, האמון הציבורי בשלטון המקומי ולהפחתת העומס השיפוטי בבתי משפט, בהתייחס לכך שמרבית עתירות חופש המידע המוגשות כיום נגד הרשויות המקומיות הן בשל אי מתן מענה (89%) ומתקבלות כמעט תמיד על ידי בתי המשפט (97%).

בהתאם לאמור סיכמו הצדדים כמפורט להלן:

1. בירור תלונות מאת הציבור בנוגע לאי עמידה של רשויות מקומיות בהוראת חוק חופש המידע:

הממונים על המחוזות במנהל השלטון המקומי במשרד הפנים יהוו גורם אליו ניתן יהיה לפנות באותם מקרים בהם תושבים אינם מקבלים כל מענה מהרשות המקומית, כאשר הממונים יפנו לרשות המקומית לצורך בירור הנושא וקידום ככל הניתן של מתן מענה. יובהר כי הממונים על המחוזות, לא יטפלו ולא יהוו כתובת להשגות על תוכן התשובות הניתנות על ידי הרשויות המקומיות לגופן, אלא יפעלו לטפל אך ורק במקרים של אי מתן מענה גרידא. משרד הפנים יפעל להביא אפשרות זו לידיעת הציבור. היחידה הממשלתית לחופש המידע מציעה את עזרתה בהדרכת הממונים על המחוזות.

2. בחינת יישום חוק חופש המידע ברשויות המקומיות: במסגרת יעדי משרד הפנים להגברת

השקיפות בשלטון המקומי, יפעל מנהל אגף תכנון מדיניות במשרד, לאסוף נתונים ולפרסם דו"ח סטטוס שיפורסם גם באתר האינטרנט של המשרד, אשר יסקור את תמונת המצב אודות מינוי ממונים על חופש המידע ופרסום הדוחות השנתיים על ידם, כנדרש על פי חוק. היחידה הממשלתית לחופש המידע מציעה לסייע למשרד הפנים, ככל שימצא זאת לנכון, בהקניית המתודות הנדרשות לאיסוף המידע, ניתוחו ופרסומו.

3. נהלי חופש מידע וקווים מנחים בנושא הנגשת מידע יזום: נציגי מחלקת ייעוץ וחקיקה עדכנו

בישיבה כי בימים אלו מקודמת הצעה לתיקון חוק חופש המידע אשר תחייב פרסום מידע יזום, במטרה לצמצם בקשות חופש מידע מכל הגופים הכפופים לחוק. משרד הפנים ציין כי בכוונתו לנקוט בפעולות הנדרשות לצורך עידוד וקידום באופן וולונטרי, של צעדים לקידום השקיפות ופרסום מידע היזום ברשויות המקומיות ולבחון את נושא הסדרת מעמדם של הממונים על חופש המידע.

4. הדרכת ממונים על חופש המידע ברשויות המקומיות: כיום פועל קורס ייעודי לממונים על

העמדת מידע לציבור בשלטון המקומי שתכניו נקבעו בסיוע היחידה הממשלתית לחופש המידע. הקורס מוצע לממונים בשלטון המקומי, אך אינו מהווה הכשרה מחייבת לצורך מילוי תפקידם. היחידה הציעה כי משרד הפנים יקבע מסלול הכשרה לממונה על העמדת מידע לציבור, שיוגדר כמחייב למילוי התפקיד בין היתר לאור הקושי במילוי תפקיד מורכב זה. לעת עתה, משרד הפנים רואה לנכון לפעול לקידום ועידוד הנושא באופן וולונטרי ובשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות ואינו רואה לנכון לקבוע ולקבל את הצעת היחידה. עם זאת, המשרד הפנים ימשיך ויקיים ככל הנדרש, התייעצות עם גורמי המקצוע ביחידה הארצית לבחינת תכני ההכשרה ובמידת הצורך וככל שיראה זאת לנכון גם יפעל לשילוב אנשי מקצוע מהיחידה הממשלתית לחופש המידע בהדרכות שהוא עתיד לקיים. מנכ"ל המרכז לשלטון מקומי ציין גם הוא, כי המרכז שואף לשלב את היחידה הממשלתית לחופש המידע בבניית מערכי ההדרכה וההסברה בנושא. לדבריו אלו הצטרף גם מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות.

בכבוד רב,

אלי מוגילבסקי, עו"ד
יועץ למנהלת הכללית